

# DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN  
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT  
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ  
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

## Az új Salome-tánc

Debrecen, július 6.

Boldogult trónörökösünk martirhalálával a gondolatok egész raja támadt fel a dolgokat szemlélő lélekben. Mi lesz a következménye ennek a szinte bénító csapás-ként ránk sújtó veszteségnek úgy benn, mint künn. Mert bármilyen határozatlan körvonalakban állot is előttünk, főként magyarak előtt e kemény ember belső mivolta, — mintha Rudolf trónörökösünknek negatív mása akart volna lenni — egy bizonyos, hogy egységes ember volt s főképp katona, mintha ösztönszerűleg érezte volna meg, hogy e sok centrifugális törekvésektől háborgatott osztrák-magyar monarchia fenntartó ereje ma csak a meg nem alkuvó, de annál objektivebb a maga rendíthetetlen egységében szinte személytelenné váló központi hatalom lehet. Innen magyarázható tán, hogy e birodalom, e kettős monarchia népei ugyszólván mind a maguk emberét vélték benne láthatni. Ha több időt juttat neki a gondviselés, biztosak vagyunk benne, hogy az államalkotó s fenntartó magyarság s ennek történeti hivatása is tisztább perspektívában alakul ki előtte, s akik tán nehezen tudták egymást megérteni, annál inkább egymásra találtak volna a kölcsönös egymásra utaltság komoly napjaiban. De ma már volt . . . nincs. Békesség a kidöntött erős tölgynek s tisztelet emlékének . . . az élet meg nem áll, hanem halad előre, nekünk sem lehet megállnunk a halálnál, hanem mennünk kell előre, csak előre. E tettek emberének emléke ezt kívánja tőlünk.

## A trónörökös és két asszony

(Az anya és feleség)

Az artstetteni szomorú aktussal belépett a trónörökös méltóságba Károly Ferenc József főherceg. A fiatal trónörökös érdekes ember, de különösen érdekes a családi élete anyjához s ifju feleségéhez való ragaszkodása. A két asszony — talán inkább az anya, mint a feleség — elhatározó befolyással van az új trónörökösre.

És ez érthető is. Az ifju trónörökös családi nevelését majdnem teljesen édesanyja, Mária Jozefa főhercegnő végezte, aki tizenhét éves volt, amikor Ottó főherceg karján megjelent a bécsi Hofburgban. A szász eredetű hercegnő csak nehezen tudta megszokni a vidámabb hangulatu bécsi udvari életet. Mária Jozefa főhercegnő teljesen vallásos nevelést kapott családjá körében, amivel éppen ellentétes volt férje mulató, vig életkedve. Ismeretes, hogy a főhercegnő egyik fivéré, Miksa szász herceg, lemondott fényes katonai karrierjéről s pappá szenteltette magát. A főhercegnő férje halála után hosszú időre teljesen visszavonult az udvari élettől és részben az Augarten-palotába, részben pedig a Wartholz-villában élt, ahol két fia, Károly Ferenc József és Miksa főherceg neveltetésének s a festészetnek szentelte minden idejét.

Mert senki sem pótolhatatlan, ha még oly nagy volt is, csak az élet, ha árjából kimaradunk. Amint minden égtájnak s klímának, s talajnak megvan a maga természete szerinti produktuma s mindig a kellő időben: úgy emberiség s nemzetek lelki-természete s szükséglete is megteszi mindig a maga embereit . . . „fructum iuxta genus suum”, — mint a szentírás mondja. Nagy, igen nagy, megbékülnünk is alig engedő a veszteség, de velünk az Uristen . . . más senki se pótolhatatlan.

Annál bántóbb azonban az a kishitűség, vagy az a mindig csak a maga dohos kását főzögeti pártpolitika, amely ugyszólván kéjelegve szedegeti össze a külföldi lapokból mindazt, amit azok rosszmájuságból vagy nem tudni miből olvasóiknak beadogatnak: a kettős monarchia s különösen Ausztria katasztrófájának tüntetve fel a kétségen kívüli nagy csapást. Finis Austriae, hangzik kórusban . . . de Magyarországunk megkegyelmezzek — a németek, a kurucok nagy öröme. Hát ez önbizalomnak ugyan nem mondható; az Ausztriával való testvéri szövetség iránti becsületes hűségnek sem minősíthető. Ha magyar ujságoknak ez a felső politikája akar lenni, hát egyszerű poltronság a neve, nem is szólva arról, hogy magyar politikusnak s ujságíróknak valamivel több vágottdohánya is lehetne.

Finis Austriae? Miért? Hogy Tisza István s a munkapárt annál biztosabban megbukjék? Kitélik tőlük . . . ha komolyan lehetne őket venni, hogy Tisza István fejéért odaadnának egy birodalmat, t. i. a másét egyelőre. Salome szép táncáért nem

volt sok a keresztelő János feje . . . a magyar ellenzéki politikusok is szépen táncolnak. Franciaország, Oroszország s ki tudja még ki, gyönyörködve szemlélik.

S miképp gondolják az urak, kik benn és künn táncolnak, Ausztriát széttranszírozhatni?

Ugy-e, a lengyelek s rutének lesik az órát, hogy Oroszország karjaiba dőlheszenek. Nem magyar ellenzéki politikusok, tehát okosabbak.

A csehek alig várják Ausztria felbomlását, hogy Nagy-Németországba olvadjanak. Ma csehek, amugy azonban legalább is csehül állnának. Tehát? Nem bolondok.

A szlovének egyesülnének Horvátországgal. Ennél több eszük van, mert jól megy dolguk. No meg Magyarország is megköszönné a testvéresülést s Németország is hozsannával fogadná Triesztnek s a tengerpartnak a kisajátítását a délszlávok javára, Itáliát nem is kell említeni.

De Ausztria 10 millió némete annyira áhítja a porosz hegemoniát s annyira megutálta évezredes hagyományait, történeti multját és a Habsburgok rideg uralmát, hogy lesve lesik, mikor üt a boldog óra már . . .

Szóval Ausztriát népeinek minden érdeke ellen, történeti multjának összeforrasztó nagy érzései ellenében, de a világ-helyzet semmibe vételével akarnák malom alattinak sem mondható bölcsék szétfosztogatni. Több kurázsival a medvebőrre sem egyezkedtek ama bizonyos kocavadások annak idején. Nem úgy van a nóta, ellenzéki urak, másképp van a nóta, mon-

A főhercegnő igen gondos, de majdnem kizárólag katonai és vallásos nevelést adott két fiának. Az ifju főhercegek első nevelője, Wallis György gróf és Mattencloit volt, mindkettő törzsökös osztrák katonatiszt. Az első később az osztrák császári testőrgárdának lett a parancsnoka, az utóbbi nem vitte ennyire, mindvégig megmaradt egyszerű katonatisztnak. A tulajdonképeni nevelést azonban mégis csak Mária Jozefa főhercegnő végezte, aki nem egyszer indult sétára fiaival s közben úgy magyarázgatott nekik, mint akármelyik egyszerű polgár-anya a gyermekeinek. Ezeket a jeleneteket akkor láthatta a közönség, amikor a fenségek még Reichenauban tartózkodtak. Nem csoda, hogy a főhercegnő valósággal vigasztalhatlan volt, amikor Károly Ferenc József főhercegnék tizenhét éves korában, mint az uralkodó család tagjainak általában, be kellett lépnie a hadsereg kötelékébe és el kellett hagynia a szülői házat s a szerető édes anyját. Anya és fiának ez a fájdalmas válása 1905. őszén történt; az ifju főherceg a csehországi Brandeisba vonult a hetes dragonyosokhoz.

Karácsony napján évről-évre haza ment a trónörökös anyja látogatására, ilyenkor azután volt is nagy öröm az Augarten-palotában. Ezerkilencszázhatban azonban majdnem végzetessé vált a karácsonyi szünidőzése. Néhány nappal új esztendő előtt történt, hogy Károly Ferenc József is koreso-

lyázni ment a bécsi nagy jégpályára. Kezdetben Plappart báró vezérhadbiztos fiával körözött, később pedig az egyik ifju Széchenyi gróffal. A jégpálya zsufolva volt s a koresolyázók ugyszólván egymásnak mentek, olyan kevés volt a hely. A nagy tolongásban az egyik koresolyázó teljes sebességgel a főhercegnék futott neki, olyan erővel, hogy az hanyattvágódott a jégen s egy pillanatra eszméletét is elvesztette. A főherceget két barátja segítette föl, végül is a mentőknek kellett elősíteniök, akik megállapították, hogy Károly főherceg jobb lábát törte.

Amikor ismét eszméltre tért, az volt az első kívánsága, hogy a lehető legkíméletesebben értesítsék édesanyját. A főhercegi palotába érkezve, már könyező szemmel várta a szomorú társaságot a főhercegasszony, akihez messziről kiáltott oda hordágyon fekvő fia:

— Ne aggódj mama, nem ért komoly baleset!

Sajnos, a baleset várakozáson felül komoly volt, a főherceg heteken keresztül őrizte az ágyat, sőt fárasztó gyalogturák után még ma is sántikál.

A későbbi években még sűrűbben járt Károly Ferenc József Bécsbe, csak hogy ezek a látogatások nem egyedül anyjának, a főhercegasszonynak szólottak, hanem a Favoriten-strassei főhercegi palotának, illetve a palota egyik bájos látogatójának, Zita pármái

daná a mese farkasa, ha önök legalább olyan okosok volnának, mint a róka.

„Austria erit in orbe ultima“, így szól valami néphagyomány. Utolsónak marad Ausztria. Ha népeinek elhelyezését, anyagi s szellemi fejlődését, a többi népekhez való viszonyát látjuk; ha Európa történelméből következhető eredményeket s sok egyéb, hatalmas tényekül ható faktorokat tartanak szem előtt: ez a jóslat a történelem útjainak át és végigtekintése, nem is jóslat, hanem tény. Mi is úgy látjuk, hogy a Habsburgok országainak s uralmának hatalma s dicsősége fejlődőben van s egykor a világ népeinek szemében ez egységes harmonikus nagy monarchia élő ideálképen fog ragyogni. F. B.

## Debreczen júniusban

### A közigazgatási bizottság ülése

Debreczen város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta meg *Domghidy* Elemér főispán elnöklete alatt a havi ülését, amelyen az előadói szakjelentéseket tárgyalták le.

#### (Részvét a trónörökös-pár elhunytá felett.)

Az ülés megnyitásakor *Domghidy* Elemér főispán emlékezett meg a trónörökös-pár katasztrófájáról.

— Alattvalói hűséggel és hódolattal emlékezzünk meg — mondta — arról a nagy csapásról, amely egy gaz merénylet folytán hazánkat és országunkat érte s amely elrabolta a mi trónörökösünket, *Ferenc Ferdinánd* főherceg ur ő fenségét és hitvesét, *Hohenberg Zsófia* hercegnőt. Azt hiszem, egyhangú akarattal tolmácsolom a bizottság minden egyes tagjának, amikor indítványozom, hogy mély fájdalommal és igaz szívből jövő részvétünkkel jegyzőkönyvbe iktassuk.

A bizottság így határozott.

#### (Jelentés a rendőrségről.)

*Körner* Adolf polgármester-helyettes jegyző olvasta föl a polgármester jelentését, amely szerint a rendőrség letartóztatott 204 egyént, eltoloncolt és kiutasított 123 egyént. Kiadott 61 iparendélyt, 64 munkakönyvet,

hercegnőnek. Ebben a palotában lakik ugyanis *Mária Terézia* főhercegnő, *Károly Ferenc József* nagyanyja, aki egyszersmind *Zita* hercegnőnek is néneje. Az ismerkedésnek hamarosan szerelem, majd házasság lett a következménye. Röviddel az esküvő után ugyanazt kezdték sugdosni, hogy az ifju pár nem találta meg egymásban boldogságát és válni készül. Ennek azonban inkább az ellenkezője volt igaz. Az udvar egyik orvosának tanácsára egy időre elváltak egymástól a mézes hététeket élő fiatalokat, még pedig azért, mert *Károly Ferenc József* — hogy is mondjuk csak — tulságosan szerette ifju nejét, s a túl sok tudvalevőleg a jóból is megárt, s ez volt az, aminek az elváltással elejét akarták venni. Ők azonban erről hallani sem akartak és a főherceg a legkomolyabban kijelentette, hogy megszőkteni feleségét, ha elviszik tőle. Mivel pedig ezzel a tervvel *Zita* főhercegnő is szimpatizált, félni kezdtek, hogy férje csakugyan elköveti azt, amivel fenyegetődött s elállottak az orvosi tilalom érvényesítésétől.

A trónörökös és *Zita* házassága előtt az udvarnál az a hír járta, hogy a német császár leányát *Károly Ferenc József*nek szánták. A terv azonban terv maradt, mert szemben találta magát a főherceg szerelmével és az öreg uralkodó, *Ferenc József* király, nem kívánta unokaöccsétől, hogy az ekkora áldozatot hozzon a politikának és az államraison érdekeinek. A *Hohenzollern* hercegnő és a *Habsburg-sarj* házassága, amely teljesen befejezett dolog volt, nem jött létre.

Amikor két év előtt *Vilmos* császár leá-

mint átkelő beszállásoltattott 6 táborkok, 12 törzstiszt, 25 főtiszt. Utóállítatott 68 helybeli, 14 idegen. Utlevelet kiadtak kivándorlási célra tizenegyet.

#### (A szarajevói tragédia.)

A trónörökös-pár katasztrófája kapcsán a következő előterjesztést tette a polgármester: A legmélyebb megilletődéssel és az aljas gaztett feletti fölháborodással jelentem, hogy ő császári és királyi Fensége *Ferenc Ferdinánd* főherceg ur és fenséges hitvese *Hohenberg Zsófia* hercegnő folyó hó 28-án Szarajevóban büös merénylet áldozatául estek. E szomorú alkalomból törvényhatósági bizottságunk a gyász mérvének megfelelő intézkedéseket megtette. Ő Felségéhez részvétiratot intézett s a fenséges trónörökös-pár ravatalára koszorút helyezett.

Főlemlítette még a főgimnázium június 3-án tartott fölavatását, a felhőszakadást és *Igyártó* Sándor táblai elnök beiktatását.

#### (Az adóforgalom.)

*Nagy József* kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint június havában befolyt állami egyenes adóban 59,590 korona 89 fillér, hadmentességi díjban 299 korona 11 fillér, bélyegjövődékben 68,816 korona 22 fillér, jogilletékben 45,060 korona 60 fillér, díjjövődékben 2462 korona 10 fillér, dohányjövődékben 182,255 korona 57 fillér, határvámjövődékben 20,305 korona 40 fillér, fogyasztási és italadóban 27,097 korona 95 fillér.

#### (Közegészségügy.)

*Tüdős Kálmán* dr. főorvos bejelentette, hogy június havában rosszabbodtak az egészségügyi viszonyok. A nyári béllhurut nagy erővel lépett föl és sok halálozást okozott a külsőségeken. Ezek javulása csak a külterületi tisztai orvosok intenzív működése, a köztisztasági, táplálkozási viszonyok javulása, új iskolák létesítése, a népművelődési viszonyok javulása folytán várható a pusztító nyári gyermekbetegségek alább hagyása. Szintén sok halálozás volt gümőkórban, aminek oka nagyrészt a rossz gazdasági és kereseti viszonyok. A hevenyrágályos betegségek örvendetes csökkenést mutatnak.

A felhőszakadások folytán a Nyilas-, Halasi-, Wolaifika-, Kerekes-, Bozay-telepeken, a Homok-kert és Márk Endre-telep egy-egy részén olyan vízáradások támadtak, hogy abból komoly egészségügyi bajok származhatnak. A víz behatolt az emésztő gödrökbe, kuttakba, a kutak napokon át tele voltak ürülék-

nyával *Brioniba* jött, elhatározott dolog volt, hogy a *Trieszt* közelében levő szigeten *Ferenc Ferdinánd* trónörökösön kívül *Károly Ferenc József* is megjelenik, még pedig neje nélkül, aki erre az időre *Schwarzau*ba költözött volna édesanyjához.

*Károly* főherceg szívesen vállalkozott erre az utra, annál is inkább, mert érdekelte őt a porosz hercegisasszony, akit még sohasem látott, jóllehet kombinációba vették mint jövendőbelijét: Az utazás már teljesen elő volt készítve, amikor az utolsó percben lefújta.

*Zita* főhercegnő ugyanis nagy jelenetet csinált a brandeisi kastélyban, ahol éppen férjével tartózkodott; kijelentette, hogy nem tűri ezt a látogatást, bármennyire is udvariassági tény *Károly Ferenc József* részéről.

A főherceg állítólag szelid hangon ezt kérdezte nejétől:

— Talán csak nem vagy féltékeny? — mire *Zita* főhercegnő emelt hangon így válaszolt:

— Igenis, féltékeny vagyok!

A heves jelenetnek nagy összebarátkozás lett a vége, az ifju pár szerelmesen átölelte egymást s szent lett a béke. A főherceg azonban nem ment *Brioniba*, e helyett egy távirat érkezett tőle, amelyben sajnálkozását fejezte ki, hogy váratlan, muló rosszulléte megakadályozta őt utjában.

*Zita* és *Károly Ferenc József*et pedig azóta két óránál hosszabb ideig még senki sem látta külön-külön, annyira ragaszkodnak egymáshoz.

anyaggal fertőzött vízzel. A rengeteg víztömeg lefolyása nem lévén, poshad, a talajt, levegőt megfertőzi. Föltétlenül szükséges a víz lefolyását biztosítani s mély furású jóvizű kuttakat létesíteni.

#### (Iskolaügyek.)

*Haidu Ferenc* dr. kir. tanfelügyelő jelentése szerint júniusban a kultuszminiszter az országos tanítói árvalház dologi szükségleteinek fedezésére 2018 korona 12 fillért, fődémunkájának költségére 19,732 korona 65 fillért utalványozott. A *Mocsáry László* vezetése alatt tartott analfabéta tanfolyam kitünő eredménnyel végződött. Államsegélyben részesültek *Tóth Sándor*, *Komlóssy Imre*, *Czeizler Jenő*, *Budaházyné Konrád Irén*, *Krausz Ilona*. Kielégítő eredménnyel nyertek befejezést az összes elemi és polgári iskolai vizsgák.

A bizottság a jelentéseket tudomásul vette és az előterjesztések szerint mondta ki határozatát.

## Károlyiék Amerikában

### Az első ünnepek és első egyenlenségek

*Newyorki* kábeltávirat jelenti, hogy szombaton, az amerikaiak nagy szabadságünnepén *Károlyi Mihály* gróf, *Barabás Béla*, *Zlinszky István*, *Buza Barna*, *Héderváry Lehel*, *Friedrich István* és *Kunfi Zsigmond* kíséretében oda érkezett. A kikötőben ezer magyar ember fogadta őket. *Kalmár*, *Penyaska*, *Tarczai* és mások tartottak üdvöző beszédet *Károlyi Mihálynak*, aki rövid beszédben köszönte meg a meleg és szeretetteljes fogadtatást. A kikötőtől a Washington-kertbe vonult a társaság, ahol mintegy tízezer ember előtt kezdődött meg az első meeting. Az ügyesen szervezett és jól reklámozott első gyűlésre sok yankee is eljött, mert a szabadságünnepen általános munkaszünet van, amikor a newyorkiak minden látványosságot ezrével szoktak ellepni.

Az agitációs ut külsőségeiben sikeresnek ígérkezik, de viszont ma már tisztán látható, hogy nagy anyagi eredménnyel nem fog végződni. Sem olyannal, mint amilyent *Károlyiék* reméltek, sem olyannal, mint amilyentől e kirándulás ellenzői félték. A gyűjtés eddig alig üti meg az ötezer dollárt és jellemző, hogy éppen e mozgalom megindító s hivatalos organumai a két magyar nagy lap, amely e kirándulást szervezte a legszegényebben tudott gyűjteni. *Az Amerikai Magyar Népszava* csak 29 dollárt és a *Szabadság* nyolc dollárt.

A szervező bizottság maga meghasonlott, *Berkóék* és *Kontáék* nem tudnak megférti a szociálistákkal, miáltal a magyarság előkelőbbjei, a jobbmodu kereskedők, ügyvédek, orvosok s mérnökök teljesen visszavonultak. Az is visszatetszést keltett, hogy a mozgalom fészke az egyetlen magyar antiszemita egyesület, a *Verhovay-egylet*. Kellemetlenül hatott az is, hogy a *chicagói* szindikálisták a következő izléstelen plakátokkal árasztották el a magyarlakta városokat:

*Forradalom! Lázongás!* Nagy nyári mulatságot rendez a *chicagói* magyarok részére *Rákóczi*, *Batthyányi*, *Verhovay!* Mindenki kifejezheti érzelmeit *Bokányi halhatatlansága*, *Károlyi barátsága* iránt, kezét foghat a féltéredt *Kossuth Francelival* s kacaghat a *Lipótmezőn*. Gyerünk!

— **A képviselőház ülése.** A képviselőház ma délben formális ülést tartott. *Simoncsics* Elemér alelnök megnyitotta az ülést, elparentálta *Gerliczy Ferenc* báró szegedi képviselőt, majd bejelentette, hogy *Schuller Rudolf* lemondott a szentágotai mandátumáról. — Bemutatta a pesti izraelita hitközség meghívóját a *Dohány-utcai* templomban július 6-án rendezendő gyászünnepre.

*Sándor János* belügyminiszter beterveztette az országgyűlési képviselőválasztási szavazókörök és névjegyzékek mintájáról szóló törvényjavaslatot.

Az elnök javaslatára elhatározták, hogy a következő ülés holnap lesz, napirend-

jén öt kisebb kekről és a s latokkal. Ezz

## A város és a társaság

### Bonyodalmas

A közigazgatási tárgysorozat sereg igen fontos. Ezek között ügye, amely *Ferenc* tanfe

(Uj)

Még az József jegyző Hortobágyon lep mellett bizottság, te másra a ha mert ott a v leti telepe le holdas bérle lomás, kéri kötelezze a állomás léte ezer koron

*Fejér* E tek eddig i szekötöttés

*Kovács*

*György* dr zottságot, m nába és ma nem is veh kitása és a tanács meg

A bizo

Egy r polgármest dese ideig tézve.

*Domai*

ha a vizto kor ma vo

*Fejér*

polgármes a tanácsba jainak re dolgoz. A valamint a hozását is üdülőhely, üdülőhely

*Mago*

Nincs pén látására, 3000 kor sig már o

*Nagy* gató jelen hivataln megkezd goru ren

A biz és fölhivt igazgató a pénzüg mulasztás élien és j

*Ková*

megvéder tul is me ientését be venni.

jén öt kisebb javaslattal, valamint az illetékekről és a szeszadóról szóló törvényjavaslatokkal. Ezzel az ülés véget ért.

## A városi tanács és a tanfelügyelő harca

### Bonyodalmak tizenhét iskola miatt

A közigazgatási bizottság mai ülésén a tárgysorozat rendes pontjain kívül egy egész sereg igen fontos kérdés került tárgyalás alá. Ezek között szerepelt a tizenhét új iskola ügye, amely körül érdekes harc folyik Hajdu Ferenc tanfelügyelő és a városi tanács között.

#### (Uj vasutállomás a Hortobágyon.)

Még az ülés elején terjesztette elő Zöld József jegyző, hogy javasolja a bizottság a Hortobágyon a halastó és az ott építendő telep mellett egy vasuti állomás létesítését. A bizottság, tekintettel arra, hogy erre az állomásra a halastó miatt is, de meg azért is, mert ott a városnak is egy 1000 holdas kísérleti telepe lesz és mert a kiszakítandó 12.000 holdas bérletek miatt szükséges lesz egy állomás, kéri a kereskedelemügyi minisztert: kötelezze a Füzessabonyi vasúttársaságot egy állomás létesítésére, amelynek költsége 146 ezer korona.

#### (Telefon a Hortobágyon.)

Fejér Ferenc kérde: miért nem létesítettek eddig már a Hortobágygyal telefonösszeköttetést?

Kovács József polgármester és Magoss György dr. főigazgató fölvilágosították a bizottságot, hogy ez sokba kerülne. 8000 koronába és ma még a szétszórtan élő lakosság nem is vehetné hasznát. A 12.000 hold kiszakítása és a haltenyésztés megindulásakor a tanács megfontolás tárgyává teszi a dolgot. A bizottság ezt tudomásul vette.

#### (Nem locsolják a Nagyerdőt.)

Egy régebbi fölhasználásra bejelentette a polgármester, hogy a nagyerdei locsolás kérdése ideiglenesen kézilocsolással el van intézve.

Domahidy Elemér főispán: Jó lett volna, ha a víztornyot a parkbeli dombra építik, akkor ma volna vízvezeték a parkban.

Fejér Ferenc dr.: Nem veszi tudomásul a polgármester választát, mert azt látja, hogy a tanácsban kevés érdek van a közönség óhajainak respektálására és huzza-halasztja a dolgot. A locsolást kevésbé lehet intézni, valamint az utaknak salakkal való rendbehozását is. A nagyerdő volna az egyetlen üdülőhely, és ez inkább minden más, csak üdülőhely nem.

Magoss György dr. főigazgató kijelenté: Nincs pénz most a nagyerdő vízvezetékek elállítására, mert ez 40.000 koronába kerülne. 3000 korona áll rendelkezésre, ebből a Dobo-sig már elrendelték a vízvezeték készítését.

#### (Az adóhivatal rendbehozatala.)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentette be ezután, hogy a városi adóhivatalnál szükséges rend megteremtését megkezdte és ez irányban erélyes hangú, szigorú rendeletet bocsátott ki.

A bizottság a jelentést tudomásul vette és fölhiyta az adóhivatalt, hogy a pénzügyigazgató rendeleteit föltétlenül fogadatosítsa, a pénzügyigazgatót pedig fölhiyta, hogy a mulasztásokkal szemben törvényes jogával éljen és jelentést tegyen.

Kovács József polgármester: Szeretné megvédeni az adógyosztályt, hátha talán túl is megy a határon a pénzügyigazgató a jelentésében, de nem meri egyébként védelmébe venni.

Nagy József: Meggondoltam nagyon. Többen nagy elismeréssel szölk a pénzügyigazgató előterjesztéséről, amelyre nagy szükség van, mert, mint látszik, óriási — három millió korona — hátralék, tehát megdöbentő lehet a hátralék.

A pénzügyigazgató a megindult vita során bejelentette, hogy az adóhivatalban uralkodó szellemet kell kiirtani, amely az állam és az adózók kárára van.

#### (Fegyelmet kérnek a tanács ellen.)

Hajdu Ferenc tanfelügyelő egyik előterjesztése kapcsán azt javasolta, hogy a városnak az új iskolák létesítése ügyében a református egyházzal folytatott tárgyalásai tekintessenek tárgyalatlannak, miután a miniszter is községi és nem felekezeti iskolák építését kívánta, ő is ehhez ragaszkodik. Miután ugy látzik a tanács nem akar eleget tenni kötelezettségének, utasítsa a bizottság fegyelmi tette alatt, hogy késedelmeskedésére adion igazoló jelentést s haladéktalanul tegyen eleget a bizottság régebbi határozatának, vesse ki az 5 százalékos iskolaadót és az iskolákat létesítse, mert ugyanis nemsokára 30 új iskola kell.

Kovács József és Magoss György dr. tiltakoztak az előterjesztés ellen. A tanácsot vád nem érheti. Hét iskolát már a jövő héten építeni is kezdenek. Az iskolák pedig csak felekezeti iskolák lehetnek, mert a református egyház pénzén építik s a törvény sehol nem mondja ki, hogy felekezeti iskola nem építhető. Ha pedig kivetik az iskolaadót, meg kellene szüntetni az egyházak iskolasegélyét s a kivett adó nem volna elég az iskolák fenntartására.

A bizottság el is vetette a tanfelügyelő fegyelmi kérést javaslatát és a tanácsai intézkedéseket tudomásul vette.

## Szülők!

### Jegyezzétek meg magatoknak jól!

Ha gyermekeitek rosszul tanul, rosszkedvű, fáradt vagy levert, nézzetek a szájába. Az ok igen sokszor a rossz fogakban rejlik, amelyek a gyermeket már önmagukban véve is zavarják, főleg azonban azáltal ártanak az egészségnek, hogy a bennük megtelepedett baktériumok mérgeket termelnek, amelyek a gyermek gyomrába és vérébe jutnak. Ezáltal veszélyeztetik a gyermek egészségét, rosszulletet, fejfájást, fáradtságot, levertséget, gyakran emésztési zavarokat okoznak, sőt nem ritkán ragadós betegségek kútforrásai.

Nem hangsúlyozhatjuk tehát eléggé, hogy a gyermekeket fogkefével és fertőtlenítő szájvizel (Odollal) végzendő rendszeres fogápoláshoz szoktassuk, mely meggátolja a bomlási termékek keletkezését.

Naponta reggel és este végzett alapos száj tisztogatás Odollal, megóvjá a gyermeket az egészségromító erjedési folyamattól és azonkívül épségben tartja fogait.

A gyermekek szívesen használják az Odollt, mert kellemes íze van és nagyon üdít. Az a pár korona, amit évente Odollra költünk, bőséges kamatot hoz, mert védekezni könnyebb, mint gyógyítani és — olcsóbb is.



## Az albán válság

### Uj javaslat a nagyhatalmak előtt.

Konstantinápoly, július 6. Az Agence Telegraphique Italien jelenti, hogy a bécsi és a római kabinet a következő új javaslatokat terjesztette Albánia ügyében a nagyhatalmak elé:

1. Albán hadtest alakítása bensiülöttekből és nemzetközi önkéntesekből nem nemzetközi tisztek parancsnoksága alatt.
2. A nemzetközi ellenőrző bizottság jogkörének kiterjesztése.
3. Az albán notabilitások gyülekeztenek egybehívása, hogy tanácskozzanak a kormány érdekében indítandó segélyakcióról.

#### A fölkelők követelése.

A Figaro jelentése szerint a fölkelők a következő követeléseket szabták:

1. A fejedelem mondjon le.
2. Adianak garanciákat a különböző válások szabad gyakorlatára.
3. Egészítsék ki a nemzetközi ellenőrző bizottságot egy török delegátussal.
4. Ha új fejedelem választására kerül a sor, kérdezzék meg a lakosságot.

#### Van már új trónpetendens.

Róma, július 6. Konstantinápolyi jelentések szerint nagy albán küldöttség járt Konstantinápolyban. A küldöttség fölkeréte Burhan Eddin hereget, aki kijelentette, hogy hajlandó elfogadni az albán trónt, ha a hadsereg szervezését Izzed pasa és török tisztek végzik, ha civillistáját 150.000 frankba állapítják meg s ha az ellenőrző-bizottság egy időre biztosítja a békét.

#### Tüntetés az albán fejedelem ellen.

Milano, július 6. Az Unione jelenti Durazóból: A fejedelem fogadta a lakosság küldöttségét, amely tiltakozott a kényszeresorozások továbbfolytatása ellen. A fejedelem a küldöttséget az ellenőrző bizottsághoz utasította.

A esősélek tüntetést rendezett a fejedelmi palota előtt.

#### Önkéntesek jelentkezése.

Durazzo, július 6. A kormány nagyszámú külföldi embertől kapott bejelentést, mely szerint készek azonnal Durazzóba utazni és beállani a fejedelem csapataiba, önkéntesnek.

## Irodalom

(-) Választójogi útmutató. Irta Dr. Pongrácz Jenő. A 96 oldal terjedelmű könyv a választójogi törvényt a vele összefüggő törvényeket a kibocsájtott rendeletek főbb intézkedéseit tartalmazza népszerű, mindenki által érthető nyelven. Magában foglalja a tanintézetek tekintetében kibocsájtott és a központi választmányokhoz intézett legutóbbi miniszteri körrendeletet is. A könyv iratmintákat is hoz, közli a választói névjegyzékek elleni jogorvoslatok, feljelentések, pártgyűlés bejelentések, iratok megszerzése iránti kérvények mintáját. Minthogy az özszeírő küldöttségek az egész ország területén július 10-én kezdik meg működésüket, ez összefoglaló gyakorlati kézikönyv hiányt pótol. A könyv ára 60 fillér. Kiadja: az Athenaeum Részvénytársulat Eisler-Osztálya. Kapható minden könyvkereskedésben.



# Berson

Summicsarok  
a legjobb

## Nyomozás a trónörökös pár meggyilkolása ügyében

**Letartóztatások mindenütt — Szerb diákok a rendőrség fogházában — Az összeesküvés szálait kutatják — Belgrád bojkottal fenyegetőzik**

A kripta ajtaja bezáródott s ma már csak a nyomozás felé fordul minden figyelem. Szerbia erősen tiltakozik a vád ellen, hogy az aljas merénylet közepén, amivel szemben a nyomozás adatai mind erősebben bizonyítják, hogy ez a tagadás az igazság háttérével nem bír.

A legújabb eseményekről a következő táviratok számolnak be:

### A nyomozás

**A szerb rendőrség — hiába nyomoz.**

**Belgrád,** július 6. A *Mali Journal* jelentése szerint a szerb rendőrség nyomozást indított a szarajevói merénylet kapcsán gyanúsított *Ciganyevics* nevű komitációs személye iránt, de nem volt képes annak nyomát sem fellelni. A nyomozás folyik.

**Osztrák rendőrbiztos Szerbiában.**

**Belgrád,** július 6. Az *Odjek* közli azt az eddig meg nem cáfolt hírt, hogy a szerb kormány hozzájárulását adta ahhoz, hogy a merénylet ügyében egy osztrák rendőrbiztos szerb területen nyomozzon. A lap azt írja, hogy nem hiheti azt a szégyent és botrányt, hogy Belgrádot egy osztrák rendőrbiztos hatásköre alá helyezték.

A *Balcán* e hír ügyében azt írja, hogy az egész annál is inkább *esztelenség* volna, mert ártatlanok üldözése miatt éppen a monarkiát kellene nemzetközi ellenőrzés alá helyezni, mert Ausztria-Magyarországon kevésbé konszolidáltak a viszonyok, mint Törökországban. Osztrák hivatalnokok és katonák Szerbiában csak egy fogadtatásra találhatnak: a *szuronyra!*

**György herceg keze.**

**Lemberg,** július 6. A *Prezloud Poniedzi-alkowy* című itteni hétfői lap állítólag bécsi forrásból származó híresztelést közöl, mely szerint György herceg, a volt szerb trónörökös nem áll távol a Ferenc Ferdinánd főherceg és Hohenberg Zsófia hercegnő elleni merénylettől. A tudósítás utal arra az ugyaszólván tigrisgyűlöletre, amely a volt szerb trónörökösöt eltölti és emlékeztet arra, hogy ez a gyűlölet 1909-ből származik, amikor tudvalevőleg Ausztria-Magyarország követte Belgrádban diplomáciai lépéseket tett az akkori trónörökös miatt. Egész Szerbiában annak idején Ferenc Ferdinánd trónörökös kezdeményezésének tudták be ezt a diplomáciai akciót.

Ugyanez a híresztelés fölleveníti a következő reminiscenciát is:

1909-ben az egykori szerb trónörökös Belgrádból Pétervárra utazott és Bécsben is töltött egy kis időt. Pétervárra való tovább utazásakor azzal a vonattal akart utazni, a mellyel az elhunyt Ferenc Ferdinánd trónörökös is utazni szándékozott. Minthogy azonban nem akart egy vonatot használni a szerb trónörökössel, elhalasztotta Bécsből való elutazását. György trónörökös, amikor ezt megtudta, személyes sértést látott Ferenc Ferdinánd főherceg eljárásában és e fölött való fölháborodásában *fenyegető kijelentéseket tett a főherceg ellen.*

Az idézett letembergi lap azt jelenti még, hogy *Pribicevics* Milán szerb őrnagyon kívül, aki bizalmas barátja és híve az egykori szerb trónörökösnek, még öt szerb katonatiszt van kompromittálva a szarajevói gaztettben.

**Princip rokonsága.**

**Spalato,** július 6. A *Zedintswo* jelenti Grahovából, a trónörökös pár gyilkosának szülővárosából, hogy *Princip közeli rokona volt egy másik merénylőnek, aki pár év előtt Tar-*

*taglia* Péter grahovai politikai biztost, aki spalatoí származású ember volt, megölte.

**Bécsben elfogott szerbek.**

**Bécs,** július 6. A *Der Morgan* jelenti, hogy szombaton délután a Práter-rakparton két szerbet fogtak el abban a pillanatban, amikor hajón akartak elutazni. Mind a kettőt bevitték a rendőrségre, ahonnan az első kihallgatás után a rendőrségi börtönépületbe szállították. A podgyászukat lefoglalták; azt hiszik, hogy *mind a kettőnek része van a szarajevói merényletben.* Hogy mit kerestek Bécsben, azt még nem tudják.

**Károly Ferenc József a királynál.**

**Bécs,** július 6. Öfelsége tegnap este 6 órakor hosszabb magánkihallgatáson fogadta Károly Ferenc József főherceget.

**Megölték a szarajevói szerb vendéglőt.**

**Belgrád,** július 6. Itt a *Piemont* közlése nyomán az a hír terjedt el, hogy *Jeftanovic* csot, az Europe szálló tulajdonosát megölték.

**Közös minisztertanács.**

**Bécs,** július 6. Holnap a külügyminiszteri palotában *Berchtold* Lipót gróf külügyminiszter elnöke alatt *közös minisztertanács* lesz, amelyen *Tisza* István gróf és *Stürgkh* gróf miniszterelnökök is részt vesznek és amelyen a szarajevói merénylet folytán szükséges sürgős intézkedéseket fogják megbeszélni.

### Ujabb letartóztatások

**Akik dicsérik a merénylőket.**

**Fiume,** július 6. *Grubics* György Susakon lakó fiumei kereskedelmi alkalmazott, akit a szarajevói merénylet nyilvános feldicsérése miatt letartóztattak, *megunta az éhségstrájkot* és rendesen eszik.

A városi rendőrség letartóztatott egy koresmában egy *mitrovicai szerb munkást is,* aki hangoztatta, hogy *ő is elkövetne a szarajevóihoz hasonló merényletet.* Egy divatárúszlet alkalmazottját, aki nagyobb csoportban *helyeselte a merényletet, a rendőrség szintén letartóztatott.*

**Fiume,** július 6. *Derencin* Xavér, a városi rendőrség vezetője közölte, hogy eddig négy gyanús embert tartóztattak le a szarajevói események miatt. A nyomozást tovább folytatják.

**Sziszek,** július 6. *Oreskovics* Markó vasuti alkalmazott beszélgetés közben úgy nyilatkozott, hogy *egészen helyes, ami a trónörökössel történt, legalább most már bejöhettek a szerbek Magyarországra.* *Oreskovicsot* a rendőrség letartóztatta. Ez már a harmadik ember, akit a merénylet helyeslése miatt Sziszeken letartóztattak.

**Elfogtak egy merénylőt Zimonyban.**

**Zimony,** július 6. A zimonyi rendőrség főnöke, *Vukovics* dr., szombaton délelőtt táviratot kapott a szarajevói rendőrségtől, mely figyelmeztette, hogy a *trónörökös ellen szőtt összeesküvés egyik tagja, Popovics Szvetozár szarajevói diák megszökött a bosnyák fővárosból és Belgrádba akart menekülni.* A szarajevói rendőrség kérte a zimonyit, hogy ha *Popovics* odautazik, azonnal *tartóztassák* le. A zimonyi rendőrfőnök intézkedésére úgy a

vasuti, mint a hajóállomásnál minden utast figyelemmel kísértek és tegnap, vasárnap délelőtt sikerült letartóztatni *Popovicsot.* — A zágrábi személyvonattal érkezett Zimonyba, hogy innen Belgrádba menjen. *Hamis utlevél* volt nála. Rendőrök és titkosrendőrök várták a vonatnál, felismerték és *azonnal letartóztatták.*

A rendőrök *Popovicsot* a zimonyi rendőrségre vitték, ahol még vasárnap délután kihallgatták. Elmondta, hogy 18 éves, *hetedik gimnázista,* apja Zimonyban lakik. *Hamis utlevéllel* akart Belgrádba szökni. Beismerte, hogy *ott volt a szarajevói Vleinius-féle cukrászdában akkor, mikor a bombákat és a revolvereket osztották ki. Ő is kapott egy bombát, egy browníngot és ciankálit, ez utóbbit azért, hogy mihelyt a merényletet elköveti, vegye be a mérget. A bombát és a revolvert az egyik összeesküvő adta neki. A merénylet napján el is ment a részére kijelölt helyre.* — Mikor meghallotta, hogy egyik társa, *Cabrinovics* már megkísérelte a merényletet, de az nem sikerült, *elvesztette a bátorságát és úgy a bombát, mint a revolvert és a ciankálit eldobta.* Beismerő vallomása után *Popovics* Szvetozárt ma reggel erős rendőri fedezet alatt *Szarajevoba* vitték.

### Zavar a temetés miatt

**Mentegetik a főudvarmestert.**

**Bécs,** július 6. A kitűnően informált *Fremdenblatt* ma kifejti, hogy az elhunyt trónörökös gyászszertartásának elitélő kritikája alapvetően. A *Fremdenblatt* megállapítja, hogy a halálban a trónörökös nevének mindazt a tiszteletet megadták, ami az uralkodóház tagjainak kijár. Ez az intézkedés a leghivatottabb helyről történt és az uralkodó környezetében senkinek sem jutott eszébe, hogy ezt a nemes elhatározást a legcsekélyebb mértékben is korlátozó értelemben magyarázza. A trónörökös morganatikus házassága a gyászceremoniát semmiben sem befolyásolta.

A bécsi újság fejtegetései kétségtelenül igazolását célozzák *Montenuovo* herceg főudvarmesternek, aki ellen jogosulatlanul irányulnak támadások, mert nyilvánvaló, hogy a főudvarmester már a történelmi kegyeletre való tekintetéből sem vehette egészen sutba azokat a szabályokat, amelyek az uralkodóházban előforduló gyászszertartások alkalmával irányadóak. Az bizonyos, hogy ezuttal a szabályok kereteit az egész monarchia közvéleményének érzelmi szerinti helyesen tágitották, amikor az elhunyt trónörökös nejét is, bár az uralkodóháznak tagja nem volt, férjével együtt az udvari kápolnába vitték és neki mindazt a tiszteletet megadták, ami fenséges férjét megillette.

**Bécs,** július 6. A király ma a következő kéziratot intézte *Montenuovo* herceg főudvarmesterhez:

*Kedves herceg Montenuovo!*

Udvartartásom élen mindig kiváló működést fejtett ki és teljes bizalmamat élvezte.

Most unokaöcsém temetése újból alkalmat adott Önnek, hogy bebizonyíthassa Hozzámm és hazámhoz tanúsított hűségét. Fogadja eljárásáért hálás köszönetemet.

Bécs, 1914. július 6.

FERENC JÓZSEF s. k.

A királyi kéziratot annak tulajdonítják, hogy a főudvarmestert több oldalról a temetés rendezése alkalmából erős támadások érték.

**Potioreket menesztik?**

**Szarajevó,** július 6. Mind erősebben terjed a híre, hogy *Potiorek* tábornagyot, Bosznia tartományi főnökét a merénylet folytán fölszólították, hogy *adja be lemondását.*

Kereu uveu o. 196. rian  
lol o. rovelleo jelsap

## A szerbek a monarkia ellen

A szerb trónörökös visszautasított látogatása.

Köln, július 6. A *Kölnische Zeitung* szófiai tudósítója jelenti: Sándor szerb trónörökös értesítette a bécsi udvart arról a szándékáról, hogy megjelenik a trónörökös pár bécsi temetésén. Bécsben azonban kijelentették, hogy a temetésen csak a német és bajor uralkodó-ferjedelmek lesznek képviselve és ezért a szerb trónörökös látogatása nem kívánatos. — E lemondás miatt Szerbia befolyásos köreiben ismét tulerőre kapott az osztrák-magyar monarkia elleni gyűlölet, sőt arról is beszélnek, hogy újabb merényletek lesznek.

Szerbia a monarkia ellen tanúsított elenséges magatartásában Oroszország támogatására számít. A moszkvai *Ruszkoe Szlovo* egyébként máris azt írja, hogy Szerbia Oroszország segítségében bizva, határozottan ellen szegülhet annak az osztrák-magyar követségnek, hogy a szarajevói gyilkosság vizsgálatát terjessze ki Szerbia területére. Ha a bécsi kabinet erőszakosan ragaszkodik követségéhez, ekkor nincs kizárva, hogy bonyodalmak, sőt esetleg háború is támadhat.

A szerbek a monarkia ellen.

Belgrád, július 6. A szerb közönség és a kereskedők annak megboszulására, hogy a boszniai szerbeket a szarajevói merénylet miatt üldözik, kimondták Ausztria-Magyarország ellen a bojkottot. Ez elsősorban a Dunagőzhajózási társaságot érinti, de lassanként az osztrák-magyar kereskedelmet és ipart is.

## Gyilkos és öngyilkos vakáncsos

Ölt, mert megverte a felesége

A gyilkos apa levele a fiához

Vasárnap, a kora reggeli órákban megvározó tragédia történt Debreczenben. A Gerébi-telepen egy vakáncsos agyonlőtte vadházastársát, ezután magát lölte föbe; mind a ketten meghaltak. A véres eset részleteit tudósítónk az alábbiakban jelenti:

A vakáncsos felesége.

Juhos Péter 50 éves derecskei vakáncsos hat esztendővel ezelőtt ismerkedett meg özv. Zöld Jánosné 41 éves zöldségáros asszonyval. Közös háztartásra léptek s beköltöztek a vakáncsos Gerébi-telepi saját házába. Velük lakott az asszony két leánya is: Zöld Róza és Zöld Juliska. A házaspár az első években boldogan élt, s házasságukból született a most öt esztendő Páter nevű gyermekük.

Juhosnak háza, a Bánkon földje és lovai voltak. Két esztendővel ezelőtt a vakáncsos az ivásnak adta magát. Ettől kezdve vége volt közöttük a békességnek; az asszony folyton civakodott az emberrel. Ilyen körülmények között éltek egész mostanig.

A múlt hónap 20-án Juhos Péter eladta a házat 1600 koronáért s másfél héttel ezelőtt lakást bérelt a Gerébi-telep György-utca 30. szám alatt. A ház vételárát Zöldné magánál tartotta s nem volt hajlandó odaadni a vakáncsosnak. A kofa ezután az 1600 koronát ruhákra s más egyébre elköltötte, úgy, hogy ebből az összegből egyetlen fillér sem maradt. Emiatt napirenden volt közöttük a civodás s gyakran olyan perpatvart rendeztek, hogy a harmadik utcába is elhallatszott a lárma. Szombaton pedig özv. Zöldné még meg is verte az urát a veszekedés hevében. — Ez lett az okozója a családi drámának.

Szombaton délután a vakáncsos Zöld Rózával együtt talyigával indult be a városba. A hajdusámsóni uton jött, a sorompónál azonban feltartóztatta az őt, ki a törvényes vámot követelte:

— Váltson cédulát!  
— Nincs pénzem, — felelte Juhos — elvette az asszony!

A sorompós nem engedte át a vakáncsost, aki megkérte a mostohaleányát, hogy menjen vissza pénzért, de Zöld Róza megtagadta a kérés teljesítését. Erre visszafordultak s hazahajtott a férj, aki pénzt kért az asszonyától.

— Nincs! — mondta Zöldné s faképnél hagyta vadházastársát.

Avakáncsos revolvert vásárol.

Juhos Péter a kofa távozása után magához vett egy párnát s bejött a városba, hogy eladja. Tizenhárom koronát kapott érte s ebből a pénzből egy kilenc milliméteres forgópisztolyt és tíz darab éles töltést vásárolt. — Megtöltötte a fegyvert, majd elment inni a kocsimákba. Este kilenc órakor ment haza, a lakásban azonban senkit sem talált. A két leány a talyigával elhajtott a Bánkra, ahova magukkal vitték a kisfiút is; az asszony pedig látogatóba ment Pinczés Ferenc szomszédjukhoz. Ide nézett el a vakáncsos is, aki meglátva a feleségét, kérlelni kezdte:

— Gyere haza.

— Nem megyek többet soha!

Hasztalan volt minden kérés, könyörgés, özv. Zöldné hajthatatlan maradt. Juhos eltávozott a lakásból s Pinczés udvarán lefeküdt a földre. Hainali fél öt órakor felébredt a férfi s ezután hazament a lakásukra. Hogy ekkor miféle szóváltás történt közöttük, azt senki sem tudja. Valamivel öt óra után

két revolverlövés

hallatszott Juhosék lakásából.

A fegyverdörrenésre legelsőnek Pinczés Ferenc rohant át Juhosékhoz. Amint belépett a konyhába, döbbenetes látvány tárult eléje: a küszöbnél vérben fetrengett özv. Zöld Jánosné, nem messze tőle pedig a szoba közepén átlőtt homlokú, mozdulatlanul fekvő Juhos Péter.

A telepi lakosok néhányan segíteni akartak a házaspáron, de már mind a ketten meghaltak. A sorompóháztól telefonáltak a csendőrségnek, ahonnan egy járőr nyomban elindult a dráma színhelyére. A csendőrök a szobában az asztal alatt megtalálták a gyilkos fegyvert. Megállapították, hogy Juhos a szobában hátulról lőtt rá az asszonyra, akinek nyakcsigolyájánál hatolt be a golyó és a fejé tetején jött ki. Juhos Péternek a homlokánál, az orra fölött ment be a lövedék, szétromosolta az agyvelőt s a tarkónál akadt meg.

Juhos Péter levele.

A csendőrök átvizsgálták a vakáncsos ruháját és a kabátja külső zsebében levelet találtak, amely szószerint a következő:

Felkérem a tekintetes főkapitány urat, csak arra kérem, hogy erre a kis fiamra gondoljon. A jó Isten megáldja érte. Isten veled kisfiam.

Kedves gyermekem, a jó Isten áldjon meg, nagyon sajnállok, de nem tudom tovább tünni, mert nagyon megbántott anyád, meg Róza és Julcsa, mert megverték, Isten veled kedves kisfiam. A vakáncsot adják el, az árát a kis árva Peti fiának hagyom és a ló árából 13 forintot, mert anynyi illet belőle. Csak azért van a Róza nevére írva, hogy el ne vegyék.

Még van egy divány, tiükör, egy ágyterítő, két kerek karszék, két lepedő vászonból, adják ezt a szegény kis fiút az árva házába. Isten veled kedves fiam, csak jól viseld magad, hogy ilyenre ne juss, maradok jó apád

Juhos Péter.

Ebből a levélből azt következteti a csendőrség, hogy a vakáncsos előre készült a gyilkosságra és öngyilkosságra. A csendőriárőr intézkedésére a holttesteket beszállították a városi kórház halottas házába, ahonnan ma délután temették el a tragédia két áldozatát.

A csendőrök jelentést tettek a kir. ügyészségnek, amely — minthogy a gyilkos nincs életben — a nyomozást beszüntette.

## HIREK

\*  
— A szegedi képviselőjelölés. Szegedről táviratozzák: A szegedi nemzeti munkapárt tegnap délelőtt 11 órakor tartott ülésén Róza s a Izsó dr., a nemzeti munkapárt elnökét jelölte a Gerliczy Ferenc báró halálával megüresedett kerület mandátumára. Róza Izsó dr. elfogadta a jelöltséget. A jelölő gyűlésről üdvözlő táviratot küldtek Tiszta István gróf miniszterelnöknek, Khuen-Héderváry gróf országos munkapárt elnökének, Jeszenszky Sándor államtitkárnak és Cicatricis Lajos főispánnak, aki hivatalos ügyekben Szentesen tartózkodott.

— Nem lesz népfelkelő szemle. A honvédelmi miniszter a hivatalos lap mai számában közli, hogy a kötelező népfelkelői időszakok az idén nem fog megtartatni.

— Új városi szakbizottság. A polgármesteri jelentés után a közigazgatási bizottság mai ülésén megalakította a törvény által eltorölt erdészeti bizottság helyett létesített gazdasági bizottságot, amelynek elnöke lett Domahidy Elemér főispán, helyettes-elnöke Kovács József polgármester, tagjai Csanak János, Riekl Antal, Komlóssy Dezső és Magoss György dr. főügyész.

— Ujvidéki diákok a rigómezei ünnepen. Ujvidékről jelenti tudósítónk: A rendőrség nyomozást indított annak a megállapítására, hogy az a körülbelül száz ujvidéki szerb diák, akik a rigómezei ünnepen részt vettek, a szerb kormány költségén utaztak-e Rigómezőre és ott is díjtalan ellátást kaptak-e? A diákok közül ugyanis többen azt beszélték a városban, hogy őket a szerb kormány látta el költséggel.

— Arcképleleplezés. A Pénzügyi Kuglizó folyó hó 11-én, szombaton délután 6 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a kuglizó nemrég elhalt ügyvezető alelnökének, Oláh Imre arcképeinek leplelézése.

— Egy orvos családi drámája. Nagykindáról táviratozzák: Márkus Leo dr. orvost és feleségét ma reggel átlőtt homlokú holtan találták lakásuk hálószobájában. A fiatal házaspár, nyilván közös elhatározással készült az öngyilkosságra. Az előtte való nap elbocsajtották a cselédséget s öt levelet hagytak hátra, melyek azonban nem adnak felvilágosítást a tett okáról. Sebestyén dr.-hoz, akivel barátságban voltak, annyit írtak: „Muszáj volt így tennünk“. A házaspár sürgönyileg Nagykindára hívta dr. Márkusné, az öngyilkos orvos anyját, aki ma reggel érkezett meg és amikor behatolt a szobába, leányát az ágyban fekvő homlokán csomóba alvadt vérral holtan találta. Márkus dr. az ágy szélén ülő helyzetben volt. Megállapítható, hogy az orvos a tett előtt feleségét chloroformmal elaltatta. A családi tragédia az egész városban nagy megdöbbenést keltett. Hír szerint anyagi veszteségek miatt határozta el magát az orvos a végzetes tette. Márkus egészen fiatal közkedvelt orvos volt. Félesztendő előtt nősült meg és bodog családi élete élt.

— Adókiivetési lajstromok közszemlén. A városi adóügyosztály a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az 1914. évi házaadó I. és II. oszt. kereseti adó, tőkekamatadó kiivetési lajstromok az 1909. évi XI. t. c. 4. §. illetve ennek végrehajtása tárgyában, az 1913. évi VI. t. c. 2. §. alapján a Pénzügyminisztérium által 1913. évi 50.000. szám alatt kiadott utasítás 29. §-ának megfelelően 1914. évi július hó 6. napjától 1914. évi július hó 13. napjáig 8 napig oly célból tétetnek ki a városi adóhivatalnál kerületenként közszemlélre, hogy azokat mindenki megtekinthesse. A lajstromnak ez a kitétele azon felebbezési határidőre, melyet az 1909. évi XI. t. c. 15. §. szabályoz, nincsen kihatással, melynek alapján a felebbezést a kiivetett adók ellen a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézve, az adóivnek kézbesítését, illetőleg az adóivnek el nem fogadása vagy egyébként kézbesíthetlensége esetén megkísérlett kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz nyújtandók be. Debreczen 1914. évi július hó 3. napján. Városi adóhivatal.

— **Megszöktetett török hercegnő.** Párisból táviratozzák: Egy előkelő leány-nevelő-intézetből Montmorency-ből egy fiatal német kalandor Goldschmied Endre, megszöktette Arusa ben Ali török hercegnőt, aki alig tizenöt éves. A nevelőintézet igazgató-nőjének feljelentésére a rendőrség Pontoiseben egy ottani vendégfogadóban letartóztatta a szerelmeseket, a kis török hercegnőt visszavitte az intézetbe, a német ifjút pedig fogságra vetette.

— **Öngyilkos tanár.** Székelyudvarhelyről táviratozzák: Olasz Gyula dr. főgimnáziumi tanár tegnap este egy konyhakéssel elmeteszette nyakát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának oka régi idegbetegsége, melynek következtében balkeze megbénult és igen sokat szenvedett. Minthogy kiváló hegedűs volt, különösen elkeserítette az idegsorvadás miatt beállt bénasága. Igen művelt ember volt, hat-hét nyelven olvasott és írt; könyvtárát öngyilkossága előtti napon elszállította könyvkereskedőkhöz és eladta.

— **Készül az ökörítői emlékoszlop.** Az ökörítői gyászos halálból szomorú emlékü csürjének helyét, ahol mintegy 300 ember halt meg rövid 12 perc alatt, nem jelöli semmiféle emlék. Az áldozatok örök álmukat alusszák a népes temetőben, az élők pedig nem igen törődnek a holtak emlékével, az emlékoszlopot nem nagyon sürgette Ökörítő népe. Dacára a falubeliek indolenciájának, a szomorú emlékü hely mégsem marad jeltelemül. Németh Jenő ökörítői nagybirtokos, az emlékoszlop-bizottság elnöke, akinek neje annak idején önfeláldozó ápolásban, segítségben, vigasztalásban részesítette Ökörítő népet és aki arról is gondoskodott, hogy a közös sír halottai fölött hatalmas emlékmű emelkedjék, a napokban megvette a szoboralap terhére az emlékoszlop elhelyezéséhez szükséges területet Weisz Ábrahámnak, a telek volt tulajdonosának örökösétől. Az emlékmű már munkában van, egy jönevű budapesti szobrász készíti és — ha valami akadály közbe nem jön — szeptemberben felállítják és leleplezik a szomorú bál emléket.

— **Halál fürdés közben.** Ma délelőtt tizenegy óra tájban Molnár György 19 éves napszámos fürdőni ment a Balogh és Vértesi téglagyárához tartozó száz méter hosszú kubikgödörbe, amely a gyakori esőzéstől teljesen megtelt vízzel. Pár percig tartózkodott a vízben, mikor görcsöket kapott s elmerült. A téglavető-munkások halászták ki Molnár holttestét. Jelentették az esetet a rendőrségnek, ahonnan az inspekciós rendőrtisztviselő Balkányi Emil dr. tisztiorvossal kiszállt a helyszínen. Balkányi dr. megállapította, hogy a napszámos halálát szív-szélhűtés okozta.

— **Elegáns girardi-kalapok** Frank Testvéreknél a vármegyeháza mellett.

— **Szublímátot ivott.** Gál Józsefné 30 éves szülész nő ma éjszaka tizenegy órakor Boldogfalva-kert Csónakázó-utca 1. szám alatti lakásán négy darab szublímát pasztillát vízben feloldott és megitta. Az öngyilkosságot Gál József vette észre és telefonon kihívta a mentőket, akik az asszonyt bevitték a városi kórház belgyógyászati osztályára. Gál Józsefnén gyomormosást végeztek s azután a rendőrség kihallgatta. Azt valotta a szülész nő, hogy a testvére miatt a férjével összeszólkkozott s ezért akart meghalni. Gál Józsefné állapota súlyos.

— **Beiratások a Kereskedelmi Tanintézet egyéves női kereskedelmi szaktanfolyamán.** A beiratások július 6., 7., 8-án lesznek d. e. 11—12-ig a Kereskedelmi Tanintézet igazgatóságának irodájában. A beiratásnál a felvételi díj és egy negyedévi tandíj 25 K fizetendő. Az iskolai bizonyítvány, a születési okmány és az újraoltási bizonyítvány bemutatása szükséges. Szorgalmas tanulók a második félévben tandíjkezdvezményt kaphatnak. A tanfolyamon a felső ker. iskola képesített szaktanárai tanítanak. A rendezvények állandó női felügyelet alatt állanak.

— **Pénz-, szivar- és cigaretta-tárcák,** női kézi-táskák és bőröndök Mentze áruházában Piac-utca 38. szám.

— **A fiatalokorak debreceni felügyelő hatósága.** Az igazságügyminiszter Hajdu Ferenc dr. kir. tanfelügyelőt a fiatalokorak debreceni felügyelő hatóságának tanácselnökévé, Fodor Emilt pedig ugyane hatóságnak titkárává nevezte ki.

— **A tengerből a börtönbe.** Cernovitzból táviratozzák: A budapesti rendőrség néhány nap előtt tudvalevőleg a cernovitzai rendőrség megkeresésére letartóztatta Krasnjanski Emil peszenisyni vasúti állomásfőnököt, aki ez év januárjában 23,000 koronát sikkasztott és Amerikába szökött. A sikkasztó már a kolomeai törvényszék fogházában van és töredelmes vallomást tett. Elmondta, hogy csak huga tudott a sikkasztásról, neje nem és a két asszony az ő elmenekülése után galíciai városokban rejtőzködött, hogy azután követhessék őt Amerikába. Mikor a sikkasztás kiderült, Krasnjanski már biztos helyen volt Amerikában, de nem tudott sehohol sem elhelyezkedni, végre is elhatározta, hogy Magyarországon fog elrejtőzni. Felszállott az Empress of Ireland fedélzetére és kis híjja, hogy a katasztrófa idején a tengerbe nem veszett. Fölkapaszkodott egy csónakra, szerencsésen partra jutott, de az elsikkasztott pénzt az elsüllyedt hajón hagyta halálfelemlében. A amerikai kormány tette lehetővé, hogy Hamburgba s onnan Budapestre utazhassék. Azóta nejét és hugát is elfogták, akik a premylski törvényszék fogházában vannak.

— **Öngyilkos közművessegéd.** Ma déli egy órakor a Kossuth-utcán épülő pénzügyi palota előtt az egyik munkás, Malina János 27 éves közművessegéd revolverből halántékra lötte magát. A lövés zajára összefutó járó-kelők az öngyilkost bevitték a közeli gyógyszerészbe, ahol Nagy József gyógyszerészsegéd első segélyben részesítette Malinát, akit az előhívott mentők beszállítottak a kórházba. Itt megállapították, hogy a közművessegéd koponyáját átfurta a golyó. Malina János eszméletlen állapotban feküdt s délután öt órakor, anélkül hogy magához tért volna, meghalt. Tettének oka ismeretlen, mert sem levelet nem hagyott hátra, sem pedig nem lehetett kihallgatni.

— **Sikkasztó bádogostanonc.** Szilágyi János bádogostanmester három nappal ezelőtt panaszt emelt a rendőrségen, hogy tanonca 23 koronát felvett özv. Szegedi Dánielné nevű megrendelőjétől s a pénzzel elszökött. Oláh detektív az éjszaka éppen akkor fogta el a sikkasztó inast, midőn fel akart szállni a Budapest felé induló vonatra. A fiút átadták gazdájának.

— **Agyonlőtt segédjegyző.** Alsólendváról jelentik: Plychte Ferenc víziszentgyörgyi segédjegyző szombat éjjel a község határában találkozott régi haragosával Kukovecz Imre perlaki ügyvédi irnokkal. Kukovecz browninggal rálőtt a segédjegyzőre, akinek a golyó a mellébe furódott. Plychte bevászorgott a legközelebbi házba, megnevezte támadóját, azután összeesett és elvesztette eszméletét. Halálos sérülésével a kórházba szállították. Kukovecz Imre Perlakon önként jelentkezett a csendőrségen és kijelentette, hogy a sötétben nem látta, hogy ki jön vele szemben és miután Plychte felemelte esernyőjét, amelyet ő fegyvernek nézett, önvédelemből rálőtt. A csendőrség letartóztatta Kukovecét.

— **14-es számú telefonon** lehet az új városi sört megrendelni.

# APOLLO

MA, KEDDEN

## A TRÓNÖRÖKÖSPÁR TEMETÉSE

Bárminő hely 20 fillér.

Előadások kezdete 3 órakor.

— **Belefut a pocsolóába.** Egyekről jelentő tudósítónk: Vasárnap hajnalban a község alatt levő téglavetőben, egy pocsolóában halva találták Kolompár József vályogvető cigányt. A nyomozás kiderítette, hogy Kolompár részegen botorkált éjszaka a téglavető-telepen s a sötétben beleesett a pocsolóába, ahol halálát lelta. A községi előjáróság jelentést tett az esetről a debreceni kir. ügyészségnek.

— **Népmozgalmi adatok június haváról.** Tüdős Kálmán dr. főorvosnak a közgazgatási bizottság mai ülésén előterjesztett jelentése szerint a születések száma volt júniusban 256, a halálozásoké 206, a szaporodásé 50. Nevezetesebb halálokok voltak: hevenyragályos betegségek 1, gümőkór 33, rák 11, görcsök 16, béllhurut 31, erőszakos halál 8 esetben. A kórházban ápoltak 649 beteget, a mentőegyesület 113 esetben nyújtott segélyt.

— **Vizbefutó önkéntesek.** Miskolcraól jelentő tudósítónk: A 65. gyalogezred két önkéntese, Kandé Lajos és Turjameze Károly a Sajóban fürdött tegnap. Az egyik önkéntes jó messzire elszórt és örvénybe került, amely elkapta és magával sodorta. A társa segítségére sietett, de az örvény őt is elrántotta és mind a ketten elmerültek. A partonállók csónakon segítségükre siettek, de eddig még a holttestüket sem találták meg.

**Külsőleg és belsőleg**

egyaránt megbízhatóbb hatású háziszser a

# PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

;; Kapható: ;;

**Dr. Szelényi Árpád**

gyógyszerész

Debrecen, Piac-utca 30. sz.

## KÖZGAZDASÁG

**Budapesti értéktőzsde**

Magyar hitel	781
Osztrák hitel	601.50
4 százalékos koronajáradék	79.75
Allamvasút	688
Jelzálogbank	400
Rimamurányi	617
Salgótarjáni	640
Közúti vasút	534

**Magánleszámitolási kamatláb**

Bécs 3 1/2% — Berlin 3 1/2% — London 2 3/8%

**Budapesti gabonátőzsde**

Strasser és Könyig debreceni bizományos távirati jelentése.	
Buza 1915. április.	12.98
októberre	12.77
Tengeri 1915. máj.	7.26
Rozs áprilisra	—
októberre	9.23
Zab áprilisra	—
októberre	7.64
Tengeri jul.	7.84
aug.	7.49

**Készáru 5-tel szilárdabb.**

**Debrecen haszonállatállománya.** A közgazgatási bizottság mai ülésén Reitz János kir. főállatorvos. bejelentette, hogy június végén hat kerület az I., II., III., VI., VII., VIII. körzet részben ragadós száj- és körömfájás, lóriühkór, sertéspestis betegséggel maradt fertőzve. A haszonállat összeírás befejeztetett. Eserint csak a juhállomány csökkent 5943 darabbal. Az állatállomány növekedése örvendetes jelensége és bizonyítéka annak, hogy az életerős debreceni gazdaközönységet az elmúlt három év gazdasági válságai, ha érintették is, de nyilvánvalóan sokkal kisebb mértékben, mint az állattenyésztéssel kevésbé foglalkozó gazdaközönységet. Az állatösszeírás adatai szerint a város állatállománya a következő volt: szarvasmarha 20919 darab, ló 10166, sertés 28080, juh 23180 darab.



**PALMA** az elasztikus cipősarok

figyelje meg **TARTÓSSÁGÁT**

## Sztojikai

Erdély bérceiből fakadó természetes gyógyhatású ásványvíz, melyet a leghíresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak. Kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárúsítás

### KONTSEK GÉZA

kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható.

**Gyomorbajoknál csodahatású, cukorbetegségeknek** speciális gyógyszer. Bo rral vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borvíz.

### DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

## BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz. (Demetrovics-palota.)

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !!!

Szolid árak!

**Kedvező fizetési feltételek!**

Telefon: 968.

### HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40
Házirend	40
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10
Üres lakás bejelentési lap	10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10
Építés engedély iránti kérvény	10
Lakhatási	10 fillér
... ért darabonként kapható	

**HOFFMANN ÉS KRONOVITZ**  
könyvnyomdájában  
**DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.**

# HALMÁGYI

NAGYÁRUHÁZÁBAN

## Nagy nyári occasió

keretében

ruhák, köpenyek, pongyolák, aljak, costumök és bluzok tetemes árleszállítással árusítatnak!

**2000 drb nyári etamin és crepe bluz**

korona **3-50, 6-50, 7-90, 8-70 és 11-50**

egységárak mellett adatnak el.

### Meghívó.

Az Arany Bika Szálloda, Kávéház, Vendéglő, Vigadó Bérlete Részvénytársaság

részvényesei **1914 július 16-án d. e. 9 óra-  
kor** a társaságnak Debreczenben, József kir.  
herc.-utca 3. sz. III. emeleten levő helyisé-  
gében tartandó

**rendkívüli közgyűlésre**

meghívatnak.

### TÁRGYSOROZAT:

1. Az alapszabályok 6. és 29. §§-ainak megváltoztatása.
2. Igazgatóság javaslata alaptőke fel-  
emelése iránt. **Az igazgatóság.**  
A szavazati jog gyakorlását az alapszabályok  
15. §-a szabályozza.

### Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény (szelvény 7 kor.  
3.10 m. hosszú (szelvény 10 kor.  
teljes férfiruhához (szelvény 15 kor.  
(kabát, nadrág, és mellény) (szelvény 17 kor.  
elegendő, csak (szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert,  
szintgy felöltözövetet, turistalódit, selyemkam-  
szart, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron  
kád, mint megbízható és szolid cég mindenütt  
ismert posztgyári raktár

### Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha  
szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cég-  
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelenté-  
kenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Oriáal  
válnazték. Mintáib, figyelmes kiszolgálás, még  
a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árban

### DARKAU-FÜRDŐ

(Osztrák-Szilézia.)

Legerősebb elsőrangú jódbrom-sósfürdő. ...

**Egyetlen fürdő, ahol tiszta jódsóban lehet  
fürödni.** Javallatok: Görvély, exsudatumok, ér-  
cseszésedés, csont- és izületi bajok, női beteg-  
ségek, csusz, stb. Legmodernebb gyógyeszközök.  
Régi park. Diszes szállások. Gyermekpenziók  
kiséret nélkül. Hegyi vízvezeték. Telefon Posta,  
távíró és vasúti állomás. Évad május 15-től ok-  
tóber 1-ig. Főorvos Dr. Edm. Beck. Értesítések-  
kel és prospektusokkal szolgál **Exz. Graf Larisch-  
Mönnichsche Kurverwaltung, Darkau.**

Az : Alföldi : Gazdasági : Egyesület

## SZÉCHENYI

**FIUNEVELŐ ÉS TANINTÉZETE**  
Budapest legelőszesebb és legszebb helyén, a Dunaparton, a  
parlament mellett: V., Személynök-utca és Markó-utca sarok.  
**TELEFON 152-64.**

Felvez elemi, közép- és felsőiskolát rendes és magántanu-  
lókat. Az intézet tanári egyéni oktatásban és nevelésben  
részesítik a növendékeket. — Legmodernebb berendezés. —  
Magántanulóknak és növendékeknek külön tanfolyam. Né-  
met, francia, angol társalgás. Zene, torna, sport. Prospektus.

738—1914. tkv. szám.

### Árverési hirdetményi kivonat.

A Derecskei Népbank végrehajthatóan  
Arany János és neje Csizmadia Zsuzsanna  
végrehajtást szenvedők ellen indított végre-  
hajtási ügyében a telekkönyvi hatóság az  
ujabb árverést 154 korona tőkekövetelés és  
járuléki behajtása végett a derecskei kir.  
járásbíróság területén levő, Derecske község-  
ben fekvő s a derecskei 2797. sz. betéti A. I.  
1—11. sorsz. 3059., 3060., 3896., 4093., 5565.,  
7483., 7484., 7485., 12736., 12825., 15555.  
hrsz. házas btelek, kert, szántó, rét, földek  
és szőlőből álló jószágtestre 3858 koronában  
ezennel megállapított kikiáltási árban elren-  
delte.

Az árverést **1914. évi július hó 11.  
napján délelőtt 9 órakor** a telekkönyvi  
hatóság hivatalos helyiségében fogják meg-  
tartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kiki-  
áltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem  
adhatók el.

Árverelni szándékozók kötelesek bánat-  
pénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben,  
vagy az 1881:60. t.-c. 42. §-ában meghatá-  
rozott árfolyammal számított óvadékképes  
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni,  
vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe  
helyezéséről kiállított letéti elismervényt a  
kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket  
aláírni. (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§ ; 1908.  
XL. t.-c. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál  
magasabb ígértett tett, ha többet ígérni senki  
sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár  
százaléka szerint megállapított bánatpénzt az  
általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegé-  
szíteni. (1908. XLI. 25. §)

Derecske, 1914. évi március hó 10. napján.

Fürt s. k., kir. jbiró.

Tíz szög 50 fillér, azontal minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

# APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendők.

**Videokról**  
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén állér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

**Apróhirdetésre**  
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

**Jellegés leveleket**  
csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

**A Debreceni Független Újság**  
telefon száma: Szerkesztőség 3-39  
Kiadóhivatal 3-39 és 18  
Nyomda 18

## Levelezés

Jellegés levélnél a hirdetés száma is kérietik.

**19 éves**  
félárva, 400.000 korona vagyonnal, fiatal özvegy 50.000 korona hozomány és sok száz vagyonos hölgy van házasság céljából előjegyzésben. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítást ad „Hymen”, Berlin 18.

**Pityu**  
levelét későn kaptam, írjon másik Szerdára.

**Csevegés**  
jellegre levelek vannak a kiadóban

## Lakás

**Intelligens**  
uri családnál e hó 15-re feltétlenül tiszta, csendes szobát keres — esetleg teljes ellátással — állami tisztviselő. Ajánlatokat ár megjelölésével „Kölcsönös figyelem” jellegre a kiadóba kérem.

**Kiadó**  
teljesen új épületben egy és két szobás uri lakások. Kishegyesi-ut. 15. Józivú kut.

**Lakótársat**  
keres, uriembert azonbanra — intelligens izr. uri családnál bérelt külön bejáratos szobába — uriember. Esetleg teljes ellátást is kaphat. Hatvan-utca 42. Kereszt-épület.

## Adás-vétel

**Eladó**  
szőlőbirtok. Cim a kiadóban

**Kis**  
Singer varrógép 20 koronáért eladó. Cim a kiadóban.

**Ebédelőntor**  
olcsón eladó. Burgondia-utca 11. szám alatt lehet értekezhetni.

**Több**  
részletben kiadó kétszáz hold elsőrendű szántóföld tanyaépülettel. Cim a kiadóban.

**40 hektoliter**  
tisztán kezelt kerti bor eladó. Értekezhetni özv. Oláh Imrénénel, Széchenyi-utca 20. Ugyanott nagyobb mennyiségű ótörköly pálinka is eladó.

**Befőttes**  
üvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

**Kapucédulák**  
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

**Lakbérleti szabályzat**  
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

**Makulatur papíros**  
kapható a kiadóban.

**Ügyvédi**  
irodai nyomtatványok kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca. 49.

**Egy**  
gőzkazán cséplőgéphez eladó. Szappangyár, Kül-sővásártér 3. Ugyanott 15-20 darab 600-700 literes zsiros tölgyfa hordó darabonként 8-10 koronáért kapható.

## Különte

**Pojoskairtást**  
NÁNASSY ISTVÁN  
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Folyadék méreg kapható. Postakert Gyár-utca 6.

**Hölgyeim!**  
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, málioltot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan Matild-arckenöcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában.  
Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utcája Kubek Tisza-palota. 2736

## Üzlet

**TELI**  
holmik elrakásához nafta, terpentin, rovarpor, dohánypor kapható a Deutsche üzletekben.

**Palsy Károly**  
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket lájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi- és gyermekcipőket.

**SZEGEDI PAPRIKA**  
különlegességek óriási raktára J. INDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyamat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

**Izr. urinóné!**  
kifűző kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

**Pénzt** kölcsönöz maganzó 5% mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

## Állás

**Kereskedelmit**  
végzett urileány állást keres. Címe Frank Imre uri divatkereskedőnél.

**15-re**  
keresek egy mindenes cselédeleányt. Cim a kiadóban

**Német**  
társalkodónőt keresek Simonffy 2/B. I. emelet ajtó 4. szám.

**Mérlegképes könyvelő**  
1 vagy 2 órát vállal hivatalos óra után. Cim a kiadóban.

**Német-magyar**  
könyvelőnő irodai alkalmazást keres. Simonffy-utca 15. szám, jobboldali lakás. Ugyan-olt német órát adok.

**Buzabevásárlónak**  
vagy raktárnoknak mennek Debreczenbe. Cim a kiadóban.

**Mindenes**  
cselédeleány uriházhoz kerestetik. Jelentkezhetni naponta 10-11-ig Piacz-utca 49., II. udvar, első emelet.

**Egy**  
szegény özvegyasszonyt ki juttatna hozzá, hogy bármilyen munkát kapna, hogy ezáltal megélhetne. Nyil-utca 8. sz. Pappné.

## KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre  
Konvertáltjelzálogra 140 K  
Hazai sorsjegyre . . . 90  
Osztr. vörös kereszt s. j. 40  
Olasz vörös kereszt s. j. 33  
Erzsébet sorsjegyre . . . 7  
Jósziv . . . 10  
Bazilika . . . 20  
Magy. vörös kereszt s. j. 22

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet bárhonl zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a telti összegre fölemeljük. Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Közlöny Kölcson-intézet Részv.-Társ. bankoszálya SIMONFFY-UTCZA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítást év 1878.

**MEDERUS LAJOS** gyógyszerész Köhölomban, 15 éves leányát júliusra és augusztusra magyar családhoz cserébe adja linért nagy leányért. Otthon még 4, 10 és 14 éves leányai és 12 éves fia maradnak.

**DONOGÁN ÉS SOMOSSY**  
„ CZÉGNÉL ”  
**DEBRECZEN,**  
Kistemplombazár

**Napernyők**  
**Gyermekruhák**  
**Harisnyák**  
**Tricók**  
**!! nagy választékban !!**

## LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt fenyveserdők között.

### Szénsavas vasas (pezsgő) és moórfürdők.

Vasas források, föltöte dusak szénsavban, ivó- fürdő- és területi gyógymód. Kifűző hatású vérszegénységű, az idegrendszer idült bántalmánál, szivbántalmaknál, általános gyengeségű, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál. Pormentes, védtelt fekvés (556 m.) Állandó fürdőorvos Dr. Orffy Lajos budapesti nőorvos. Kényelmes modern lakások. A vendéglő illetve konyha Weber E. vezetésé alatt áll. Finom konyha. Figyelmes ki- szolgálát. — Pénziórendszer. — Posta- és távirádlállomás.

### Elő- és utóidényben tetemes árkedvezmény.

Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat küld az uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdő (Szepesmegye.)

Telefon 14. Telefon 14.

**Megérkezett az új kőbányai sörgyár:**

## Fővárosi Sörfőzőr.-t. söre

Tisztelettel értesitem a n. é. vendéglős, italmérő, kereskedő és korszmárya-akat, hogy a fenti serfőzde gyártmányai- nak palackozását, a legkényesebb igénye- ket kielégítő, villanyos üzemű, modern palack-sörfőjtőberendezéssel lefejtve, megkezdtem és naponként friss fejtésű Márciusi, Király és Mátyás király sörök- kel, ugyanezen sörökből hordókban is, ál- lok a n. é. vevőközönség rendelkezésére. A megrendeléseket szekeremen a legpon- tosabban házhoz szállítom és előzékeny kiszolgálásról gondoskodom. N. b. támoga- tásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

**MÁRKUS JENŐ,**  
Debreczen; Hatvan-utca 30. sz.

## Üzemnagyoobbitás folytán

**nyomással:**  
1000 szines jóminőségű boríték K 3-60  
1000 finom fehér boríték . . . 6-  
1000 félív üzlet levélpapír . . . 7-  
1000 szines levelező-lap . . . 5-20  
Egyéb nyomtatvány is elegáns, mo- dern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

**HOFFMANN és KRONOVITZ**  
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN  
**DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.**



## Ha a fejen az első ritkább foltok jelentkeznek,

vagy ha a fejbőr elkezd viszketni, úgy legfőbb ideje egy megbízható fejkurára gondolni. De csak komoly, bizalmat gerjesztő, szakértelem és tudományos alapon összeállított fejbápoló szert válasszon, a milyen

### Dr. Dralle nyirfa vize.

A kintzó viszketegség, korpaképződés, hajhullás, hajtörés megszűnik s a hajnövést hatalmasan elősegíti. A haj telt, fényes, illatos és hajlékony lesz. Időelötti öszülés állandó használat mellett elkerülhető. Lelkes elismerőlevelek orvosok és laikusoktól. 25 éve már bevált.

Kapható minden szakbavágó üzletben. Dralle, Hamburg és Eodenbach a. E.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49., a főpostával szemben.